

म.भा.टी.

॥७४॥

तेषां ध्यायिनां चिरात् शीघ्रमेवाहं समुद्धर्त्ता समुद्धरणकर्त्ता यतस्ते मयि सगुणे विश्वरूपे आवेशितचेतसो भवन्ति अतो व्यक्तासक्ता अपि शीघ्रमेव परंपदमारोढुमर्हा इति नाव्यक्तेऽत्यन्ताभिनिवेष्टव्यमिति भावः ॥ ७ ॥
यस्मादेवं तस्मान्मय्येव विश्वरूपे ईश्वरे मनः संकल्पविकल्पात्मकं आधत्स्व स्थापय मय्येवाध्यवसायं कुर्वती बुद्धिनिवेशय तत्फलं च निवसिष्यसि निवस्यसि निश्चयेन मदात्मना मयि वासं करिष्यसि अतः शरीरपा
तादूर्ध्वं न संशयः कर्तव्यः ॥ ८ ॥ विश्वरूपधारणायामशक्तं प्रतिप्राह अथेति मयि विश्वेश्वरे विश्वरूपे अथ यदि चित्तं समाधातुं निवेशितुं अचलं धारयितुं न शक्नोषि ततस्तर्हि अभ्यासयोगेन चित्तस्यैकस्मिन्नाभ्यं
तरे बाह्ये वा प्रतिमादावा लंबने सर्वतः समाहृत्य पुनः पुनः स्थापनमभ्यासस्तत्पूर्वको योगः समाधानलक्षणस्तेनाभ्यासयोगेन मां विश्वरूपमाप्तुं प्राप्तुं इच्छप्रार्थय स्वहे धनं जय ॥ ९ ॥ अभ्यासेपीति अभ्यासे पूर्वश्लो
कोक्ते मत्कर्म श्रवणं कीर्तनं विष्णोः स्मरणं पादसेवनं अर्चनं वंदनं दास्यं सख्यमात्मनिवेदनमिति नवविधभजनात्मकं भगवत्प्रीत्यर्थं कर्म मत्कर्मशब्दितं तदेव परमं आवश्यकं यस्य तादृशो भव कर्माणि श्रवणादीनि

तेषामहं समुद्धर्त्ता मृत्युसंसारसागरात् ॥ भवामि न चिरात्पार्थ मय्यवेशितचेतसां ॥ ७ ॥ मय्येव मन आधत्स्व मयि बुद्धिनिवेशय ॥ निवसिष्यसि मय्येव अत ऊ
र्ध्वं न संशयः ॥ ८ ॥ अथ चित्तं समाधातुं न शक्नोषि मयि स्थिरं ॥ अभ्यासयोगेन ततो मामिच्छाप्तुं धनं जय ॥ ९ ॥ अभ्यासेऽप्यसमर्थोऽसि मत्कर्मपरमो भव ॥ मदर्थं
मपि कर्माणि कुर्वन्सिद्धिं मवाप्स्यसि ॥ १० ॥ अथैतदप्यशक्तोऽसि कर्तुं मद्योगमाश्रितः ॥ सर्वकर्मफलत्यागं ततः कुरु यतात्मवान् ॥ ११ ॥ श्रेयो हि ज्ञानमभ्या
सा ज्ञानात् ध्यानं विशिष्यते ॥ ध्यानात्कर्मफलत्यागस्यागाच्छांतिरनंतरं ॥ १२ ॥

सिद्धिस्तत्त्वशुद्धिः ॥ १० ॥ मद्योगं श्रवणादौ निष्ठां तर्हि पूर्वोक्तं श्रौतस्मार्त्तसर्वकर्मफलत्यागं कुर्वित्यर्थः यतात्मवान् यतश्च नियमादिमांश्च आत्मवान् जितचित्तश्चेति यतात्मवान् ॥ ११ ॥ इममेव त्यागं सर्वपुरुषार्थं
मूलत्वात्सौति श्रेयो हीति अभ्यासान्निदिध्यासनात् ज्ञानं श्रवणमननजं परोक्षं श्रेयः ज्ञानादपि ध्यानं विष्णोः श्रवणकीर्तनादिविशिष्यते ततोऽपि कर्मफलत्यागः श्रेयान् यस्मादनंतरं अव्यवधानेन शांतिर्मांशोऽस्ति
चित्तशुद्ध्यापत्त्यादन्तरेण अत्र बाह्यं साधनं सुकरत्वात् पूर्वपूर्वापेक्षया प्रशस्तमित्युच्यते तत्रैव प्रवृत्त्यतिशयाय यद्वा श्रवणाद्यभ्यासात् ज्ञानं तत्त्वनिश्चयात्मकं श्रेयः ततोऽपि ज्ञातस्यार्थस्य साक्षात्कारार्थं ध्यानं श्रे
यः ॥ १२ ॥ योगी हि सर्वकर्मत्यागी प्रजहाति यदा कामानिति प्रोक्तः अयमपि कर्मफलत्यागेन कामान्जहात्येवेति तेन सम इति सूच्यते ॥ १२ ॥